

ת"פ (חיפה) 24381-04-23 - מדינת ישראל מח"ש נ' סאמר אבו עסלה - נדון

ת"פ (חיפה) 24381-04-23 - מדינת ישראל ע"י מח"ש נ' סאמר אבו עסלה - נדון ואח'שלום חיפה
ת"פ (חיפה) 24381-04-23
מדינת ישראל ע"י מח"ש

נגד

1. סאמר אבו עסלה - נדון

2. שחר רחל בכר ע"י

ב"כ עו"ד סמי איליה

בית משפט השלום בחיפה

[07.04.2025]

כבוד השופטת, סגנית הנשיאה טל תדמור-זמיר

גזר דין לנאשמת 2

כנגד הנאשמת ושותפה - שניהם שוטרים לשעבר - הוגש כתב אישום שמייחס להם עבירה של שיבוש מהלכי משפט. כשנה לאחר הגשת כתב האישום המאשימה הגיעה להסדר טיעון עם שני הנאשמים. בעניינו של הנאשם 1 סוכם כי כתב האישום יתוקן, הנאשם יודה בעובדות כתב האישום המתוקן, יורשע על פי הודאתו ויוטלו עליו 4 חודשי מאסר על תנאי ופיצוי למתלונן בסך של 1,000 ₪. בעניינה של הנאשמת 2 סוכם כי כתב האישום יתוקן, הנאשמת תודה בעובדות כתב האישום המתוקן ובטרם טיעונים לעונש יתקבל בעניינה תסקיר, שיבחן את שאלת הרשעתה בדין. עוד הוסכם כי המאשימה תבקש להרשיע את הנאשמת ותגביל את עתירתה העונשית לחודשיים מאסר בעבודות שירות ואילו ההגנה תבקש להימנע מהרשעת הנאשמת.

בהתאם לתנאי ההסדר, הנאשמת הודתה בעובדות כתב האישום המתוקן ונקבע כי היא ביצעה את העבירה, מבלי להרשיעה בדין. שאלת הרשעתה של הנאשמת היא שעומדת במוקד גזר הדין.

כתב האישום המתוקן

1. כתב האישום מלמד כי ביום 29.6.22, סמוך לשעה 02:50, נעצר רכב פרטי (להלן: "הרכב") בשולי הכביש בכניסה לטמרה ובסמוך אליו נעצר רכב נוסף. בהמשך, מר ואם בכר (להלן: "המתלונן") ירד מהרכב ונעמד בסמוך אליו, יחד עם אחר, שירד מהרכב הנוסף. לאחר כדקה הגיעו למקום הנאשמים - אז שוטרים בתחנת המשטרה בטמרה - בניידת משטרתית, פנו למתלונן, שישב ברכב שהיה מונע, וביקשו ממנו לבצע בדיקת "ינשוף" מחמת חשד כי הוא נהג תחת השפעת אלכוהול.

המתלונן סרב לבצע את הבדיקה, בטענה שלא נהג ברכב ובעקבות זאת עוכב על ידי הנאשמים והובא לתחנת המשטרה. סמוך לאחר מכן, כתבו הנאשמים דו"חות פעולה, שבהם ציינו בכזב כי הבחינו ברכב נוסע ואז בולם, בעקבות הפניה שלהם אליו, זאת למרות שהגיעו למקום כדקה לאחר שהרכב עצר. על בסיס המתואר בדו"חות הפעולה הכוזבים, על רקע החשד לביצוע עבירות תעבורה ובשים לב לעברו התעבורתי של המתלונן, הוגשו כנגדו כתב אישום ובקשה למעצר עד תום ההליכים המשפטיים ואך במסגרת הדיון בבקשת המעצר, חשף ב"כ המתלונן מצלמה, שהוכיחה שהדו"חות כוזבים וכתב האישום כנגד המתלונן בוטל. תסקיר המבחן

2. התסקיר מיום 12.1.25 מלמד כי הנאשמת, רווקה בת 26, סיימה 12 שנות לימוד עם בגרות מלאה, שירתה שירות צבאי מלא במשטרה ולאחר שחרורה המשיכה לשרת שלוש שנים במשטרת טמרה עד לפיטוריה בגין האירוע הנדון. עוד עולה מהתסקיר כי במהלך שירותה הנאשמת השלימה לימודי תואר ראשון רב תחומי במדעי הרוח וכי מאז אוגוסט 2024, היא עובדת כמזכירה במשרד עו"ד.

בהתייחס לביצוע העבירה, הנאשמת קיבלה אחריות מלאה על מעשיה, ביטאה חרטה עמוקה וצער בגינם ומסרה כי במסגרת תפקידה נדרשה לעבודה אינטנסיבית מול גורמים עברייניים וייתכן שבשל החיכוך האינטנסיבי מולם כשלה באירוע הנדון. עוד מסרה כי היום היא מבינה את הכישלון ההתנהגותי שלה, כמו גם את הנזקים שהיא גרמה - לעצמה, למתלונן ולמשטרה.

שירות המבחן התרשם כי הנאשמת בעלת יכולות אישיות גבוהות ומערכות תמיכה משמעותיות, תפקדה לאורך השנים באופן תקין, ללא קושי בהתמודדות עם חוקים ונהלים ומכאן שאין לה נזקקות טיפולית. על רקע האמור, שירות המבחן העריך שביצוע העבירה נבע מתוך לחצים שע"מם הנאשמת התמודדה במסגרת תפקידה וקושי לווסת את רגשותיה ולהכיר בדפוסי חשיבה מכשילים, ברם היא הפיקה את הלקחים מההליך הפלילי וחלה הפחתה בסיכון להישנות התנהגות דומה בעתיד.

בהתייחס לשאלת הרשעתה בדיון, שירות המבחן המליץ להימנע מהרשעת הנאשמת, כדי לא לסכן את עתידה המקצועי ולהטיל בה סטיגמה עבריינית, והמליץ להטיל עליה צו של"צ בהיקף של 140 שעות. תמצית טיעוני הצדדים הן לעניין ההרשעה והן לעניין העונש

3. ב"כ המאשימה הפנתה בטיעוניה הכתובים לעובדות כתב האישום המתוקן וטענה כי במעשיה הנאשמת פגעה באמון הציבור במשטרה, כמו גם בערכים המוגנים שעניינם עשיית צדק, ושמירה על טוהר ההליך המשפטי. עוד הפנתה לפסיקה, כדי ללמד על מדיניות הענישה הנוהגת, הדגישה כי העבירה בוצעה בצוותא, תוך ניצול כוחה של הנאשמת כשוטרת וטענה כי מידת הפגיעה בערכים המוגנים במקרה דנן בינונית וכי מתחם העונש ההולם נע בין מאסר על תנאי ובין מספר חודשי מאסר בפועל. ב"כ המאשימה הפנתה לתסקיר, כדי ללמד על נסיבותיה האישיות של הנאשמת, טענה כי לא מתקיימים בעניינה התנאים הקבועים בהלכת כתב, וביקשה לכבד את הסדר הטיעון על הרף העליון שלו, להרשיע את הנאשמת ולהטיל עליה חודשיים מאסר בעבודות שירות. ב"כ המאשימה הוסיפה והסבירה כי בעניינה של הנאשמת היא הגיעה להסדר מקל, תוך חריגה ממתחם העונש ההולם, נוכח נסיבות אישיות חריגות ונוכח מצבו הנפשי.
4. ב"כ הנאשמת טען שמקורו של האירוע בטעות בעובדה, כיוון שהנאשמת ראתה חלק מהנסיבות ולאחר שהנאשם 1 "השלים לה את התמונה", היא הייתה משוכנעת שמדובר בעובדה קיימת. עוד טען כי מיד כשהנאשמת הבינה שהוטעתה, היא לקחה אחריות על האירוע, בהיותה השוטרת הבכירה במקום, וכי הגשת כתב האישום כנגד המתלונן אינה בבחינת נזק ממשי, כיוון שמשפטית ניתן היה ניתן להגיש נגדו כתב אישום, שהרי בפסיקה נקבע כי ישיבה ברכב מונע, כמוה כנהיגה. ב"כ הנאשמת ביקש להזכיר כי בדיון בשאלת ההרשעה מתקיימת מקבילות כוחות בין חומרת העבירה ובין הנזק שנדרש להוכיח וטען כי במקרה דנן, נסיבות ביצוע העבירה מציבות אותה ברף חומרה נמוך. עוד טען כי הנאשמת פוטרה מהמשטרה ללא פיצויים, עמדה לפני חתונה ונדרשה לחתום על הסכם שלפיו אם היא תורשע, החתונה תתבטל. ב"כ הנאשמת הוסיף וטען כי הנאשמת נרשמה ללימודי משפטים, עובדת במשרד עורכי דין ויש להניח שאם תורשע, לא תוכל לעשות התמחות, קרי, היא כלל לא תוכל להציג את עניינה לוועדה של לשכת עורכי הדין. במכלול השיקולים האמורים, טען ב"כ הנאשמת, יש לאמץ את המלצות שירות המבחן במלואן ולהימנע מהרשעת הנאשמת.
5. הנאשמת אמרה שהיא מצטערת, לקחה אחריות מהחקירה הראשונה וביקשה שבית המשפט יבוא לקראתה. שאלת הרשעת הנאשמת
6. הלכה פסוקה היא כי משהוכח ביצועה של עבירה יש להרשיע את הנאשם ואילו רק במקרים יוצאי דופן, שבהם אין יחס סביר בין הנזק הצפוי לנאשם מן ההרשעה ובין חומרתה של העבירה, יפטור בית המשפט את הנאשם מהרשעה (רע"פ 432/85 רומנו נ' מדינת ישראל (28.8.85)). עוד נקבע בפסיקה כי ההכרעה במקרים אלה תיעשה בהתאם למבחנים שנקבעו בע"פ 2083/96 תמר כתב נ' מדינת ישראל (21.8.97) (להלן: "הלכת כתב") שלפיהם, ראשית יש לבחון האם סוג העבירה ונסיבותיה מאפשרים להימנע מהרשעה מבלי לפגוע באופן מהותי בשיקולי ענישה אחרים ושנית, יש לבחון אם הרשעת הנאשם תפגע פגיעה חמורה בשיקומו (עוד ראו מן השנים האחרונות - רע"פ 9042/17 היאם עאבד נ' מדינת ישראל (27.12.17); רע"פ 841/20 אלדין נ' מדינת ישראל, בפסקה 8 (4.2.2020); רע"פ 6496/20 ורבר נ' מדינת ישראל (21.9.20) בפסקה 10; ע"פ 8169/20 חיים שלום נ' מדינת ישראל (26.8.21); רע"פ 4214/22 עדן יצחק נ' מדינת ישראל (7.7.22)).

בפסיקה מאוחרת יותר חזר בית המשפט העליון על ההלכה שלפיה הימנעות מהרשעה היא בגדר "חריג שבחריגים" וקבע כי על בית המשפט להשתכנע שהפגיעה הצפויה בעתידו של הנאשם אינה שקולה לתועלת הציבורית שתצמח מהרשעה ואל לו להסתפק ב"תרחיש תיאורטי" בנוגע לנזק שעלול להיגרם לנאשם, אלא להצביע על קיומו של נזק מוחשי וקונקרטי אשר צפוי לנאשם כתוצאה מההרשעה (רע"פ 5949/17 משה אמר נ' מדינת ישראל (25.7.17); רע"פ 3621/19 פלוני נ' מדינת ישראל (2.6.19); רע"פ 547/21 סיטניק נ' מדינת ישראל (17.03.21)).

7. בענייננו, לאחר שבחנתי את מכלול הנתונים והשיקולים בתיק דנן בראי המבחנים שנקבעו בפסיקה, באתי לכלל מסקנה כי המקרה דנן אינו נכלל בגדר אותם מקרים חריגים שבהם ניתן להימנע מהרשעה, מבלי לפגוע באופן מהותי בשיקולי ענישה אחרים. אנמק.

אשר לחומרת העבירה ונסיבותיה - עיון בפסיקה מלמד כי בתי המשפט מייחסים חומרה לעבירות שמבוצעות על ידי שוטרים, מחמת שיש בהן כדי לפגוע לא רק בנפגע העבירה, אלא אף באמון הציבור במערכת אכיפת החוק ובערכים הבסיסיים שמנחים את משטרת ישראל, לרבות ההגנה על שלום הציבור והשמירה על טוהר מידות (ראו לעניין זה: רע"פ 5040/23 גולן אבלייב נ' מדינת ישראל (2.8.23)). אכן, ניתן למצוא בפסיקה מקרים שבהם בתי המשפט נמנעו מהרשעת שוטרים שביצעו עבירות ברף חומרה נמוך יחסית, ברם יש לזכור כי שאלת הימנעות מהרשעה היא שאלה פרטנית, שנבחנת על רקע נסיבות המקרה הפרטני המובא לפתחו של בית המשפט.

במקרה דנן, הנאשמת פעלה בצוותא עם שוטר אחר, והשניים עיכבו את המתלונן שלא כדן, תוך פגיעה בחירותו, ורשמו דו"חות פעולה כוזבים, שהובילו להגשת כתב אישום ובקשת מעצר כנגד המתלונן. ב"כ הנאשמת אמנם ניסה להשליך את האחריות לרישום הדו"חות הכוזבים על הנאשם 1, ברם עובדות כתב האישום המתוקן, שבהן הנאשמת הודתה, מציירות תמונה שונה, שלפיה לא טעות בעובדה עמדה בבסיס מעשיה של הנאשמת. הנזק הפוטנציאלי במקרה דנן בל ישווער, שכן לולא הסרטון שהציג ב"כ המתלונן, שהוכיח כי הדו"חות שעמדו בבסיס כתב האישום כוזבים, אין לדעת כמה זמן היה המתלונן עלול לשהות במעצר וכיצד ההליך נגדו היה מסתיים. בנסיבות דנן, אני סבורה כי במסגרת האיזון הנדרש בין האינטרסים השונים, יש ליתן משקל נכבד לאינטרס שעניינו שמירה על טוהר ההליך הפלילי וחקר האמת.

ועוד, עיון בפסיקה מעלה כי במקרים אחרים שבהם יוחסה לשוטרים עבירה של שיבוש מהלכי משפט, בתי המשפט עמדו על הרשעת הנאשמים. כך למשל, בע"פ (מחוזי חיפה) 54448-05-24 אלגבי נ' מח"ש (3.11.24) (להלן: "עניין אלגבי"), נדחה ערעור על החלטת בית המשפט קמא להרשיע נאשם, שוטר מג"ב, שבמהלך חיפוש קרע דף נייר והשליכו לחצר השכנים ובעפ"ג (מחוזי י-ם) 49198-06-17 פרץ נ' מחלקה לחקירות שוטרים (28.3.18) (להלן: "עניין פרץ") נדחה ערעור על הרשעת שוטרים, שתיאמו גרסה כוזבת ומסרו את גרסתם הכוזבת בהודעותיהם במשטרה. אותו עניין דומה עד מאד בנסיבותיו לנסיבות התיק דנן. שם, על בסיס הודעותיהם הכוזבות של השוטרים, המתלונן נעצר, הוגש נגדו כתב אישום ואף הוא שוחרר, לאחר שהציג לבית המשפט סרטון שתיעד את האירוע בניגוד לגרסת השוטרים. בדחותו את הערעור, בית המשפט המחוזי קבע: "במקרה דנן, המערער פעל בצוותא עם אחר בעורמה ומתוך תכנון לתיאום גרסה כוזבת, שהובילה למעצרו של אדם למשך 3 שבועות, והעמידה אותו בסכנת העמדה לדין, הרשעה וריצוי עונש. המערער ונאשם 2 לא חזרו בהם ממעשה זה, והמתלונן ניצל אך בשל סרטון מצלמת האבטחה שהתגלה כראיה. בנסיבות אלה, הימנעות מהרשעה אינה משדרת מסר הרתעתי ראוי והולם".

אשר לנזק הקונקרטי - הנאשמת הגישה מכתב ממעסיקה הנוכחי (משרד עו"ד) שבו צוין שהרשעתה בדין תביא לסיום העסקתה כמנהלת שירותי משרד והוסיפה כי היא מעוניינת ללמוד משפטים והרשעה עלולה לסכל את תכניתה העתידית. לדידי, אין די בכך כי להוכיח שהרשעה תגרום לנאשמת נזק קונקרטי. בפסיקה נקבע כי "נזק קונקרטי" אין משמעו בהכרח שהנאשמת לא תוכל להמשיך לעבוד באותו מקום עבודה שהיא מעוניינת לעבוד בו, אלא שלא תוכל למצוא כל עבודה שמתאימה לנתונה (עפ"ג (באר שבע) 25058-02-20 לאונרדו דוד בליאנסקי נ' מדינת ישראל (9.12.20)) ולא שוכנעתי כי אלה פני הדברים במקרה דנן, שכן לא שוכנעתי כי הרשעה כשלעצמה תמנע מהנאשמת למצוא עבודה שתהלוך את נתונה.

עוד נקבע בפסיקה כי רכישת השכלה או מקצוע שבהם עשויה להיות נפקות לרישום פלילי, אינה מקימה חסינות מפני הרשעה ואינה יכולה לשמש באופן אוטומטי להימנעות מהרשעה (רע"פ 8755/21 פלוני נ' מדינת ישראל (23.12.21)) וכי מקום שבו הרשעת נאשם בעבירה פלילית עלולה למנוע את עיסוקו במקצוע מסוים, ככלל ראוי כי בית המשפט ימנע מלעסוק בכך ויותר את הסוגיה לבחינתם ולשיקול דעתם של גורמי המקצוע המוסמכים (רע"פ 6117/23 נה נ' מדינת ישראל (2.5.24); רע"פ 3224/19 אביב נ' מדינת ישראל (28.5.19); רע"פ 5478/19 לוי נ' מדינת ישראל (25.8.19); רע"פ 5006/24 מיכאל כהן שדה נ' מדינת ישראל (15.7.24), בפסקה 21).

8. איני מתעלמת מהמלצת שירות המבחן להימנע מהרשעת הנאשמת, ואולם, כידוע, מדובר בהמלצה בלבד ובית המשפט אינו מחויב לקבלה והוא יגזור את העונש הראוי בהתחשב במכלול השיקולים הרלוונטיים (ע"פ 2139/22 שלום ג'נאח נ' מדינת ישראל (14.7.22)). לדידי, מכלול השיקולים הרלבנטיים במקרה דנן, אינו מאפשר לבטל את הרשעת הנאשמת מבלי לפגוע בשיקולי ענישה אחרים ולכן אני דוחה את בקשה הנאשמת להימנע מהרשעתה בדין. יתר הנימוקים שעמדו בבסיס הבקשה - נטילת האחריות, העדר עבר פלילי, חלוף הזמן מאז האירועים ועוד - יקבלו ביטוי בקביעת עונשה של הנאשמת בגדר מתחם העונש ההולם.

מתחם העונש ההולם

9. אשר לחומרת העבירה והפגיעה בערכים המוגנים - עבירה של שיבוש מהלכי משפט פוגעת בערכים המוגנים שעניינם שמירה על טוהר ההליך השיפוטי, על שלטון החוק, ובתכלית הליך החקירה והמשפט, שעניינה הגעה לחקר האמת. מדובר בערכים שעומדים בבסיס ההליך הפלילי. חומרה יתרה נובעת מכך שאת העבירה ביצעה שוטר במסגרת תפקידה ובכך פגעה באמון הציבור בגורמי אכיפת החוק העוסקים בשמירה על שלטון החוק, בטוהר המידות ובתקינות פעולת המנהל.

10. אשר למדיניות הענישה הנוהגת - עיון במאגרי הפסיקה מלמד כי מנעד הענישה בעבירה של שיבוש מהלכי משפט שמבוצעת על ידי שוטרים, נע בין מאסר על תנאי ובין מספר חודשי מאסר בפועל, בהתאם לנסיבות ביצוע העבירה. אביא להלן מספר דוגמאות שמהן ניתן להקיש לענייננו.

בענין אלגבי הנ"ל, שאליו הפנתה המאשימה, דובר בשוטר שבמסגרת חיפוש שנערך בביתו על בסיס צו בית המשפט, הוא יצא לחצר הבית, קרע דף שהיה ברשותו ובו היו רשומים פרטי מספרי רכב, והשליך אותו לחצר שכנו. בית משפט השלום דחה את בקשת הנאשם להימנע מהרשעתו, קבע מתחם שנע בין מאסר על תנאי ובין מספר חודשי מאסר בפועל וגזר על הנאשם 4 חודשי מאסר על תנאי. הנאשם ערער על הרשעתו, ברם בית המשפט המחוזי דחה את הערעור.

בעפ"ג (מחוזי מרכז) 51625-12-21 יונה נ' מחלקה לחקירות שוטרים (7.3.22), שאליו הפנתה המאשימה, דובר בשוטרת ששירתה במוקד 100 של משטרת ישראל ובמסגרת תפקידה ניסתה לשבש הגעת כוחות משטרה למקום שבו נחשדו אנשים בביצוע תקיפה מינית של אישה בגילופין. כשהדבר לא צלח, הנאשמת מיהרה למלט את בן זוגה וחבריו מהמקום באמצעות דיווח אודות הגעת משטרה למקום, אף לאחר שהובהר לה שהמעשה אסור על פי הנהלים והיא הוזרה שלא ליצור קשר עם מי מהמעורבים. בית משפט השלום דחה את בקשת הנאשמת להימנע מהרשעה, קבע מתחם שנע בין חודשיים מאסר לריצוי בעבודות שירות ובין 12 חודשי מאסר בפועל, ברם מצא לחרוג מהמתחם משיקולי שיקום וגזר על הנאשמת מאסר על תנאי וצו של"צ. הנאשמת ערערה על הרשעתה, ברם בהמלצת בית המשפט המחוזי חזרה בה מהערעור.

גם בענין פרץ הנ"ל, שאליו הפנתה המאשימה, ושנסיבותיו הובאו בסעיף 7 לעיל, נדחתה בקשת הנאשם להימנע מהרשעה ונקבע מתחם שנע בין מאסר על תנאי ובין חודשי מאסר בודדים.

11. אשר לנסיבות ביצוע העבירה - נתתי דעתי לכך שהעבירה בוצעה בצוותא, תוך תיאום גרסאות בין הנאשמת ובין שותפה. עוד נתתי דעתי לפגיעה המשמעותית בחירותו של המתלונן. לא זו בלבד שהנאשמים עיכבו אותו שלא כדין, אלא שבעריכת הדו"חות הכוזבים, הם אף הביאו להעמדתו לדין, תוך כדי מעצרו מאחורי סורג ובריח. הנאשמת לא חזרה בה ממעשיה ואלה התגלו אך לאחר שהמתלונן חשף סרטון שתיעד את האירוע והוכיח כי הדיווח שהנאשמת מסרה היה כוזב.

12. בהתחשב במכלול הנתונים שהובאו לעיל, אני בדעה שמתחם העונש ההולם את נסיבות התיק דנן נע בין מאסר על תנאי ובין מספר חודשי מאסר בודדים בפועל.

השיקולים לקביעת עונשה של הנאשמת

13. לזכות הנאשמת עומדים שיקולים רבים - הודאתה בעובדות כתב האישום המתוקן, נטילת האחריות, הבעת החרטה, העובדה כי אין לחובתה הרשעות קודמות, חלוף הזמן מאז האירוע, נסיבותיה האישיות וההתרשמות החיובית של שירות המבחן ממנה. מכתבי ההמלצה ותעודות ההערכה על פועלה של הנאשמת במסגרת שירותה במשטרה לאורך השנים אף הם יזקקו לזכותה.

עוד נתתי דעתי לכך שהאירוע דנן הוביל לפיטורי הנאשמת מהמשטרה ולביטול חתונתה.

לדידי, יש במכלול השיקולים האמורים כדי לגזור את עונשה של הנאשמת בתחתית המתחם.

סוף דבר

הריני גוזרת על הנאשמת את העונשים הבאים:

1. מאסר על תנאי לתקופה של 4 חודשים למשך שנתיים והתנאי הוא שהנאשמת לא תעבור עבירה שבה היא הורשעה.

2. פיצוי למתלונן בסך של ₪ 1,000 (עד תביעה 2 בכתב האישום).

הפיצוי ישולם לחשבון המרכז לגביית קנסות, אגרות והוצאות ברשות האכיפה והגבייה, ב- 2 תשלומים חודשיים רצופים ושווים, החל מיום 11.5.25 באחת הדרכים הבאות:

בכרטיס אשראי - באתר המקוון של רשות האכיפה והגבייה, www.eca.gov.il.

במזומן בכל סניף של בנק הדואר - בהצגת תעודת זהות בלבד (אין צורך בשוברי תשלום).

זכות ערעור תוך 45 יום.

ניתן היום, ט' ניסן תשפ"ה, 07 אפריל 2025, בנוכחות הצדדים.